ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА І МЕНСКАГА КОМІТЭТАЎ ЛЕНІНСКАГА КОМУНІСТЫЧНАГА САЮЗУ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

№ 29 (411) Серада, 9 сакавіка 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдню У СЕРАДУ, ПЯТНІЦУ І НЯДЗЕЛЮ | Год выд. VII. | Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дню. Сакратар ад 10—12 і ад 2—3 гадз. Тэл. № 903. | Адрас рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена“: Менск, Комсам. 25.

Усебеларуская пераклічка

У нашай організацыі за апошні час шмат робіцца для таго, каб лепш прыстасаваць саюзную працу да запатрабаваньняў моладзі, больш жвава і цікава гэту працу будаваць.

Кожная вакруга, кожны раён ужо мае некаторыя крупінкі гэтага разнастойнага, стракатага вопыту саюзнай, штодзённай работы.

Зараз неабходна пачаць працу па адшуканьню гэтых драбніц вопыту, па абагуліваньню і прыстасаваньню іх для ўсёй саюзнай працы.

У гэтым напрамку вялікую ролю можа сыграць высьвятленьне вопыту на старонках нашай газэты.

Першы організаваны пачын у гэтым напрамку сёньня робіць Магілеўская акруговая організацыя ЛКСМБ.

На другой старонцы нумару чытачы знойдуць шмат допісаў аб **конкрэтных** дасягненьнях **конкрэтнай** працы магілеўскіх таварышоў.

Гэтыя допісы кажуць аб тым, што Магілеўшчына абвясьціла штодзённую барацьбу гэтак званай «конкрэтнай бесканкрэтнасьці».

Які ўклад могуць унесьці Магілеўскія таварышы ў нашу «касу» саюзнага вопыту, чым яны могуць падзяліцца з іншымі вакругамі Беларусі?

Папершае, маюцца практычныя вынікі скарыстаньня комсамольцаў у працы па агляду ячэек, падругое—начаў працу райкамол з дармовымі працаўнікамі, патрэцяе—уводзіцца сыстэма пасялковых організатараў і г. д.

У гэтых матар'ялах, выключна зробленых з фактаў і лічб, яскрава адбіваецца сёньняшняя саюзная праца.

Пасьля Магілеўшчыны павінна «рабіць справаздачу» Віцебшчына, у якой маюцца дасягненьні ў справе конкрэтнага кіраўніцтва.

Усё цікавае, усё карыснае саюзнага вопыту павінна высьвятляцца на старонках нашай газэты.

Акруговыя і раённыя організацыі—рыхтуйцеся да ўдзелу ў усебеларускай пераклічцы!

За межамі СССР

Прыгавар над комсамольцамі

У Кішанёве (Бэсарабія) слухаўся процэс па абвінавачваньню шасьці маладых людзей ў «праступленьні супроць дзяржаўнай безапаснасьці», які выявіўся ў тым, што яны чыталі і захоўвалі ў сябе комуністычную літаратуру.

Чацьвера абвінавачаных прыгавораны да турмовага заняволеньня на розныя тэрміны, ад 15 дзён да 4-х год; адзін абвінавачаны апраўданы; адна з абвінавачаных, не зьявіўшаяся ў суд, была завочна прыгаворана да 5 гадоў турмы.

У польскай арміі

Нядаўна ў Польшчы, у Варшаўскім вайсковым трыбунале, адбыўся процэс 20-ці комсамольцаў, якія абвінавачваліся ў організацыі ячэек комуністычнага саюзу моладзі ў польскай арміі. Абвінавачаныя прыгавораны да турэмнага заняволеньня на розныя тэрміны.

Рэдактар за кратай

За апошні час францускі ўрад абрушыўся перасьледаваньнямі на друк комсамолу Францыі. Нядаўна быў арыштаваны рэдактар газэты комсамолу «Рэкрут» і прыгавораны да 8-мі месяцаў турэмнага заняволеньня і грашоваму штрафу.

Прычынай арышту рэдактара зьявілася нядаўна зьмешчаная ў газэце адозва Цэнтральнага Комітэту францускага комсамолу да салдатаў з заклікам братацца з рабочымі.

Яшчэ адна афяра

Нядаўна ў Польшчы, у Дамброўскім раёне быў арыштаваны малады рабочы Станіслаў Фюстэнбэры. Арыштованы малады гарняк прыгавораны да двух гадоў турэмнага заняволеньня за прызыў да гарнякоў пачаць забастоўку.

Апраўданьне 123 сяброў Саюзу Чырвоных Франтавікоў.

Процэс 123 сяброў організацыі моладзі Саюзу Чырвоных Франтавікоў, які адбываўся ў Гамбургу, закончыўся апраўданьнем усіх абвінавачаных.

Як вядома, падсудным было абвешчана абвінавачаньне ў тым, што яны ў часе дэмонстрацыі справацыравалі сутычку з нацыяналістычнай організацыяй.

Суд прымушан быў прызнаць, што у сутычцы былі вінаваты самі нацыяналісты.

Арышты ў Чэха-Славакіі

У горадзе Прага (сталіца Чэха-Славакіі) арыштаваны член ЦК Чэха-Славацкага Комсамолу, былы прадстаўнік Комсамолу Чэха-Славакіі ў Выканкоме КІМ'у тав. Міхалец.

У горадзе Лібэрцы арыштаваны сакратар акругкому Комсамолу тав. Рыхтэр і прысуджаны за выступленьне на мітынгу на шэсьць месяцаў турэмнай працы.

Супроць новых перасьледаваньняў, якія абрушыліся на Комсамол, у Празе адбылося 16 мітынгаў. Т. Шмэраль, сакратар ЦК компартыі, выступіў на мітынгу рабочай моладзі, дзе прысутнічала 10.000 чалавек.

Пілсудзкі на бомбе.

Пілсудзкі прадаўжае тэрор у адносінах да сялян Заходняй Беларусі. Але гэтая старая форма ніскольні не зьмяншае рэволюцыйны рух сялян, якія яшчэ цясьней яднаюцца ў сваёй Грамадзе. (З газэт).

Дарэмныя спробы зьнішчыць агонь старым аружжам...

Хутка сьвята падшэфнікаў.

Зьбірайце падарункі, замацоўвайце сувязь.

Да 18-га сакавіка ўсё павінна быць зроблена.

„Наладзім шэфскую працу“

Шэфская праца ў нас, у лепшым выпадку, выяўляецца ў сувязі праз лісты.

Пішуцца лісты з таго і другога боку, вельмі, нават шмат пішацца лістоў і яшчэ больш гаворыцца ў іх аб гатоўнасьці змагацца да пабеды, да сусьветнай рэволюцыі і г. д. Але на перапіску наогул, і на такую, асабліва, у чырвонафлётцаў вольнай хвіліны не хапае.

Калі-ж іншы раз і напіша ліст хто небудзь з грамадзянскіх комсамольцаў, дык, няма чаго з грахом таіцца, што гэта толькі дзякуючы нажыму ячэйковых шэфскіх камісій.

У большасьці выпадкаў на такія лісты маракі адказваюць маўчаньнем.

— «А што карысьці мне з гэтых лістоў, калі яны і праўды ня кажуць?»

Такія гаворкі сярод ваянмораў ня рэдкія.

Які-ж можа быць выхад?

Вопыт паказаў, што ўзаемная перасылка справаздач пасяджэньняў і протоколаў сходаў ня былі вельмі цікавымі.

Што можа прывіцца і даць карысьць?

— Комсамольскія экскурсіі ня раз у год, а больш, і адказныя паездкі чырвонафлётцаў.

Гэтым мы зьнішчым у комсамольцаў тое няяснае ўяўленьне аб флёце, якое ў іх існуе, і пазнаёмім маракоў з жыцьцём грамадзкіх організацый.

Потым неабходна ўзмацніць прыток комсамольскай літаратуры ў флёт і флёцкай у комсамольскую асярэдзіну.

Пасылаемая-ж цяпер літаратура, дзякуючы абмяжаванай колькасьці, ня можа поўнасьцю задаволіць чырвонафлёцкую масу і ў асаблівасьці беспартыйную моладзь.

Факты кажуць, што найбольшым посьпехам і ўвагай карыстаецца тая частка комсамольскіх выданьняў, газэт і інш., у якіх часта зьмяшчаюцца апавяданьні з быту і жыцьця комсамолу.

Кожная буйная комсамольская ячэйка абавязкова павінна стварыць пры прадпрыемстве ці ўстанове марскі куток.

Праца, організаваная па такому пляну, бязумоўна, дасьць рэальныя вынікі. Пісьмовая сувязь, якая цяпер больш усяго ў хаду, як-бы яна ні была наладжана—пераходзіць у асабовую перапіску, ці зусім замірае.

Ваенны марак **Ніканораў.**

На лінкоры чакаюць гасьцей.

Выяжджае наша дэлегацыя.

Прыехаўшы з лінкору «Парыская Камуна», марак тав. Оксэнкрук заявіў у гутарцы з нашым супрацоўнікам наступнае:

Замест пасылаемай на лінкор дэлегацыі з 5-ці чалавек,—там чакаюць куды больш.

Нашу дэлегацыю будзе сустракаць у Ораніенбауме (маленькі гарадок у 8-мі вярстах ад Кранштата) дэлегацыя маракоў з лінкору «Парыская Комуна».

Усё сьвята будзе праходзіць на самым караблі.

Праца па падрыхтоўцы да дню 18-га сакавіка на караблі кіпіць.

18-га ўвечары адбудзецца агульнакарабельны сход, на якім прымуць удзел Беларуская комсамольская дэлегацыя і дэлегацыя Ленінградзкіх тэкстыльшчыкаў, якія шэфствуюць над лінкорам.

Для шэфаў будуць організаваны экскурсіі на Сьмінцы (гэта маленькі эскадронны мінаносец) і на месца берагавой абароны.

Днём 18-га і 19-га сакавіка, будуць дадзены на караблі для гасьцей спэцыяльныя абеды.

19-га ў 7 гадзін увечары ў Цэнтральным Ваена-Марскім Клюбе (у Кранштаце) будзе наладжаны сіламі маракоў агульны вялікі вечар.

Р. Г—н.

Без „сантымэнтальнасьцяў“.

У вечары 21-га лютага рабочы УМТ'у (Упраўленьне Мясцовага Транспарту) комсамолец **Красільшчык** павольна ехаў па вузкіх вулічках Пярэспы. Ён зварочваўся з лініі, і на санях, за яго сьпіною, ляжала вялікае, цяжкое кола, якое трэба было даставіць на склад.

Насустрэч, з вуліцы Бакуніна, паказаўся чырвонаармейскі абоз. Праз хвіліну **Красільшчык** параўняўся са шпаркімі чырвонаармейскімі развалкамі. І ў гэты-ж міг ён з жудасьцю ўбачыў, што занадта блізка пад'ехаў, што санкі напэўна яго закрануць, хацеў дзёрнуць лейцамі, але было позна... Шырокая «ляжайка» люта ўдарыла па назе і **Красільшчык**, хрыпла крыкнуўшы, паваліўся на гразную пасьцілку.

Падарожныя дапамагалі яму дабрацца дамоў—у цёмны, халодны пакойчык. У гэтым пакойчыку ня было ні ласкавага твару, ні мілага спакойнага гудзеньня прымусу. Тут ня было людзей, якія-б далі яму шклянку вады, паправілі-б перавязку, запыталі-б, як яго здароўе. Якая справа суседзям—раўнадушным абывацелям—да таго, што комсамолец **Красільшчык** зламаў нагу і ляжыць адзінокі і бездапаможны: «Хай ня лезе, куды ня трэба... Чорт з ім'»

Красільшчык ведаў аб такіх адносінах да яго з боку суседзяў, але гэта не хвалявала яго. Ён разумеў, што ад мяшчан большага чакаць нельга і супакойваў сябе думкаю, што хутка прыдзе да яго свая братва свае таварышы-комсамольцы і тады ўсё будзе добра...

— У УМТ'у напэўна ўсе ведаюць аб здарыўшымся—думаў **Красільшчык**—і хлопцы ўжо сабраліся да мяне... А добрыя ўсё-ж такі ў нас хлопцы!

Ён ухмыляўся і не адчуваючы вострай болі перабіраў у памяці ячэйковыя справы... Ён-жа быў сакратаром ячэйкі і вельмі многа працаваў...

Але прашоў дзёнь, другі і ніхто ня прыходзіў у пакойчык.

Красільшчык упрасіў суседа адвесьці яго ў больніцу... Сусед згадзіўся. Хворага ў больніцу ня прынялі, але забандажыравалі нагу і накіравалі назад дамоў.

Зноў пацяклі дні—халодныя і злыя.

Дарэмна чакаў **Красільшчык** таварышоў. Ніхто не заглядваў, ніхто не пытаў аб ім.

Нават суседнім бабам-гандляркам стала жаль хворага комсамольца. Яны прышлі да яго, абступілі ложка і, пакачваючы сівымі галовамі, пыталі, як гэта здарылася і як гэта ніхто ня прыходзіць яго наведаць.

Красільшчык маўчаў і стараўся не глядзець на гандлярак.

У канцы тыдню ў пакойчык прыбег сябра бюро... Хворы радасна працягнуў яму руку:

— Прышоў такі!

Але сябра бюро ня меў нахілу да «сантымэнтальнасьцяў». Ён дзелавіта выцягнуў з кішэні райкомаўскі абежнік і запытаў:

— Як тут быць? Што адказаць райкому?

Красільшчык пужліва паглядзеў на яго, потым сьціснуў губы і ўзяў тоненькую паперку ў пальцы:

— Трэба... паставіць... на абмяркоўваньне... сходу ячэйкі...

— Ага, ну добра!

Сябра бюро прыпадняў коўнер, паціснуў руку і вышаў.

. . . . .

Кажуць, што Ляхаўскі райком ЛКСМБ зацікавіўся гэтай справай, выклікаў комсамольскі актыў ячэйкі УМТ'а і даў ім «наганяй» за такія нетаварыскія адносіны да сакратара ячэйкі т. **Красільшчыка**. Кажуць яшчэ, што комсамольцы ўжо наведалі **Красільшчыка** і гутарылі з ім. Аб чым? Можа аб становішчы ячэйкі? Можа па пытаньню аб спайцы? Так, напэўна аб спайцы! Гэты пункт уставяць у чарговы плян работы!

М. Гольдбэрг.
С. Шнэйдэр.

У сям'і ня бяз вырадку

(Флёцкі гумар, з часопісі «Чырвоны Флёт»).

„Добра скарыстаны водпуск“.

Нейкі гора-комсамолец з Мікалаеўскага аддзяленьня Марской сувязі, зьвярнуўшыся з вёскі, расказаў:—„Даведаўся краўных і знаёмых... Выпілі, як належыць. Пасьля, памятаю, пабіўся з кімсьці...“

1. Ул в ўся прыгожасьцямі вясковага быту,

2. Упарта шукаў зьбліжэньня з масамі.

3. Укладваў ў сялянскія галовы сьвядомасьць магутнасьці флёту.

4. Прывёз нявыклікаючую сумленьняў, опраўку аб праробленай працы.

Менск заварушыўся.

Закіпела праца па збору падарункаў **па Акцябрскай організацыі Менска:**

— **Ячэйка цягі** МББ чыгункі ўжо сабрала 16 рублёў. У **ячэйцы шляху МББ** чыгункі кожны комсамолец наасобку купляе нешта карыснае для маракоў.

— **Юнсэкцыя МББ чыгункі** пры клюбе Ільліча організоўвае платны вечар для моладзі. На выручаныя грошы юнсэкцыя закупіць падарункі.

— **Ячэйкі польскага, яўрэйскага пэдтэхнікумаў і банкаўскіх** устаноў пачалі збор грошай.

З гарадзкой організацыі ячэйка Працасьветы ўжо прынесла ў Райком сабраныя ад комсамольцаў падарункі (там ёсьць і мыла, і зубны парашок, і шчоткі, і г. д.)

Усебеларуская ПЕРАКЛІЧКА вопытам

„ПЕРШАЕ СЛОВА“ АТРЫМЛІВАЕ МАГІЛЕЎШЧЫНА

На 15-ае сакавіка выклікаем Аршаншчыну.

Дармовыя працаўнікі

Як мы абглядалі гарадзкую організацыю

Камісіі па абгляду Гарадзкой організацыі акругком даручыў прыцягнуць да гэтай працы ячэйковы актыў і радавых комсамольцаў.

Было створана 18 падкамісій, старшынямі якіх назначаліся сябры камісіі ці сябры райкому. Астатнія сябры падкамісій выбіраліся на сходах ячэек.

У абглядзе організацыі ўдзельнічала 52 таварышоў, з якіх: 5 працаўнікоў акругкому, 9 працаўнікоў райкомаў, 13 сакратароў ячэек і аторгаў і 25 радавых комсамольцаў.

Падкамісіямі абгледжана 23 ячэйкі, фарпост, 1 піонэрскі атрад і становішча сатаварыства з Чырвонай арміяй.

Мэтад абгляду быў наступны: падкамісіі склікалі бюро ячэек і частку радавых комсамольцаў, у гутарках выяўлялі патрэбнае, а потым, ходзячы на агульныя сходы ячэек, зборы атрадаў—рабілі вынікі, якія і зацьвярджаліся на бюро ячэек, агульным сходзе і бюро партячэйкі.

Гэты мэтод абгляду здаволіў організацыю і самых «абглядацеляў». Апошнія былі зацікаўлены працай, паміж сабой абменіваліся вопытам і пераносілі вопыт працы ў іншыя ячэйкі.

Недахопам у працы падкамісій можна лічыць тое, што некаторыя з іх зараз-жа не прыступалі да абгляду, «цягнулі», а потым і сьпяшаліся.

Д

Як праводзілі экскурсыю.

На папернай фабрыцы „Спартак“.

У лютым, акругком організаваў экскурсыю рабочай моладзі Магілеву на фабрыку «Спартак». К вялікаму жалю, гэта рабілася ў тыя часы, калі моладзь ня мела грошай (зарплату яшчэ не атрымлівалі) і на экскурсыю зьявілася ўсяго чалавек 25.

А 8-ай гадзіне раніцай сабраліся мы ў «Доме Працы». Потым: станцыя, цягнік і праз якую небудзь гадзіну—мы ў шклове.

На фабрыцы нас акружылі фабзавучнікі, работніцы, старыя рабочыя. Абыйшлі ўсе цэхі, азнаёміліся з вырабаткай паперы.

Пасьля пайшлі на вечар спайкі, дзе сакратар пазнаёміў нас з жыцьцём і працай свайго колектыву.

З песьнямі зьвярталіся мы дамоў.

І. Падасінікаў.

Праводзім конкурс

На лепшую ячэйку па гаспадарча-грамадзянскай працы на вёсцы

Прэміі на 336 рублёў.

Уздым грамадзка-політычнай актыўнасьці комсамолу, якая ў вёсцы ідзе па шляху ўдзелу ў грамадзка-гаспадарчым будаўніцтве, даў магчымасьць акругкому аб'явіць конкурс на лепшую ячэйку па гэтай працы.

У сваёй пастанове акругком намеціў глаўнейшыя задачы конкурсу:

— Выяўленьне дасягненьняў ячэек у практычнай справе па гэтаму пытаньню, падагульваньне яе і распаўсюджваньне вопыту паміж ячэйкамі акругі.

— Належная ацэнка тых дасягненьняў, якія маюцца ў гэтай рабоце.

— Складаньне належнай думкі сялянства вакол дасягненьняў комсамольскіх ячэек і тым самым уздым аўторытэту.

Конкурс аб'яўлен з 15|II па 1|IV.

Першымі нумарамі пашлі Макранская яч., Задубская і Абідавігэская.

Лепшыя па рабоце ячэйкі атрымаюць наступныя прэміі:

— Першая прэмія ў 255 руб.

(Уваходзіць саламарэзка «Маймурта» з конным прыводам і сельхоз. бібліотэчка ў 20 р.)

— Другая прэмія ў 81 руб.

(Уваходзіць веялка, акучнік і сел.-хоз. бібліотэчка ў 20 руб.

За лепшае апісаньне работы яч. даецца поўны збор твораў Леніна.

Акругком, даючы ў прэміі машыны, ліча, што яны павінны зьявіцца пачаткам калектыўнай працы комсамольцаў у гаспадарцы.

Даўгора.

Райком бяз платных працаўнікоў.

Цікавы і карысны пачын.

Вось ужо 2 месяцы, як організаваўся у Магілеве 2-гі комсамольскі гаррайком. Ён абхоплівае 6 ячэек і 2 вайсковыя часткі і кіраўніцтва райкому ў організацыі добра [illegible].

Працуюць [illegible]камаўцы ўвечары ад 6-ай да 9-й гадзіны. Шмат комсамольцаў прыходзяць за радай, атрымліваюць патрэбны адказ на тыя ці іншыя пытаньні практычнай працы. Пры рабочым клюбе райкомам організавана юнсэкцыя, якая ахапляе 150 маладых хлапцоў і дзяўчат.

Слаба праводзілася праца ў некаторых ячэйках (чыгункі і інш.)—цяпер, дзякуючы жывому кіраўніцтву райкома—праца палепшылася.

У аснаўным—бясплатны райком сябе апраўдаў. У нашай працы шмат чаго павінны даць політ-інструктарскія групы, за складаньне якіх мы ўжо бярэмся.

Дзьяканаў.

Колектыўна ў кіно!

Вялікі кошт білетаў (ад 55 к. да 35) не заўсёды дае магчымасьць моладзі наведаць кіно-тэатр.

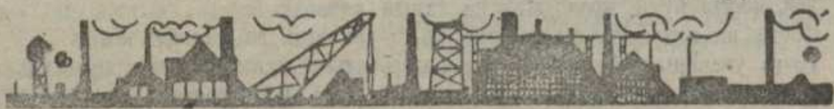
Каб даць гэтую магчымасьць—Магілеўскі Гаррайком ЛКСМБ, дагаварыўшыся з аддзелам політ-асьветы, закупіў некалькі сот танных білетаў і організаваў колектыўны паход у тэатр.

Маша моладзь бачыла фільмы «Маць», «Укразія» і іншыя.

Такім чынам мы разумна праводзім свой вольны час.

Гэты мэтод масавай працы я раю праводзіць і іншым гарадам, у прыватнасьці нашым раёнам: Чаўскаму, Быхаўскаму, Шклоўскаму.

М. Бурштэйн.

Унутры-саюзная дэмократыя на практыцы

Як мы рыхтаваліся да конфэрэнцыі.

Пяты пленум Акругкому па пытаньню акрконфэрэнцыі, пастанавіў: „конфэрэнцыю і яе падрыхтоўку правесьці адпаведна разгортваньню ўнутры-саюзнай дэмократыі“... „У падрыхтоўку і абгаварэньне проэктаў, рэзолюцый уцягнуць радавых комсамольцаў, шляхам абгаварэньня гэтых пытаньняў на пашыраных пленумах райкомаў, нарадах радавых комсамольцаў, а дзе магчыма і на сходах ячэек“.

Гэтая пастанова была выканана.

У распрацоўку матар'ялаў былі ўцягнуты партыйцы, працуючыя ў розных савецкіх і грамадзкіх установах.

Пасьля распрацоўкі тэзысы, рэзолюцыі абгаварваліся на пленумах райкомаў, на сходах ячэек, на нарадах радавых комсамольцаў.

Была склікана нарада комсамольцаў самастойных гаспадароў сумесна з аграномамі.

Матар'ял абгаварваўся жыва, хлапцы ўносілі шмат новых, практычных прапаноў.

Гэтая падрыхтоўка дала добрыя вынікі: конфэрэнцыя прайшла дзелавіта і ў працягу 2-х дзён—была прапрацована ўся абвестка дню.

Балякоў.

Нарада пад гармонік

Конкурс на лепшага гарманістага

Бедны наш рэпэртуар...

Сам конкурс-концэрт праходзіў у гарадзкім тэатры. Удзельнічала 38 чалавек, з якіх 9 чалавек з гораду і 29 з раёну. Былі тут і вайсковыя часткі, якія прадставілі на конкурс 5 чалавек.

Тэатр, дзе праходзіў конкурс, быў біткам набіты. Жадаючых папасьці на конкурс ня мог тэатр умясьціць.

Конкурс адчыніўся беларускай марсельезай выкананай оркэстрам з гармонікаў. Адзін за другім выконваюць гарманістыя свой нескладаны рэпэртуар.

Ён вельмі бедны. Прыкметна, што свайго, беларускага рэпэртуару ў вёсцы мала. Вальс зьмяняецца вальсам, адзін тустэп—другім. Толькі калі ні калі прагучыць народная песьня, якая зараз-жа затушоўваецца наступным за ім вальсам.

Пад... пералівы палёў і вясёлыя мотывы вёскі

Але вось на сцэне 11—годны малыш, што прыбыў з самага далёкага раёну. На конкурс ён зьявіўся без гармоніку і ўзяўшы гармонік у аднаго з хлапцоў ён выконвае „Каробачку“. З пад яго пальцаў вылятаюць мэлёдычныя гукі, эразу прымусіўшыя настаражыцца слухача. У яго песьні чуюцца пералівы палёў, зьмешаныя з вясёлымі і сумнымі мотывамі нашай вёскі. Мімавольна перад вачыма вымалёўваецца вёскі і, калі заціх апошні акорд песьні, ад гулу воплескаў і крыкаў нельга была праз некаторы час працягваць працу. У вясковай вольцы і то адчувалася жыцьцё вёскі.

Ігра на „баяне“.

Чарговым цікавым нумарам концэрту была ігра на „баяне“ ўласнага вырабу. Выконвае слухач сялянскай школы моладзі Тышкевіч, льюцца гукі вядомай беларускай „лявоніхі“ і „вясельнай“ частушкі вясковага шлюбу. Ігра добрая. Чыстатой ігры можна пахвастацца, але ўсё-ж ігра сялянскага хлапца, Быхаўск. раёну, Бардзюнова лепшая і першая прэмія—срэбраны гадзіньнік прысуджаецца яму.

Шмат у нас здольных гарманістых.

Конкурс выявіў яшчэ шмат здольных гарманістых, як у горадзе, так і ў вёсцы. Добра гралі Іваноў,-рабочы. Старцаў-чырвонаармеец ня кепска выканаў: „Марш Будзённага“.

Прэміі прысуджаюцца:

Першая прэмія—срэбраны гадзіньнік Бардзюнову, другая—Шаўцову—гармонік і трэцяя—Тышкевічу—слухачу школы сялянскай моладзі—гадзіньнік.

Апрача гэтага выдадзены тры пахвальных лісты: Іванову, Старцову, Гаўрушку.

Конкурс прайшоў з вялікім уздымам і высьвятліў, што гармонік, як у горадзе, так і ў вёсцы грае вялікую ролю. У горадзе асабліва гармонь прывіта на акраінах. Адсутнічае павінны рэпэртуар у гарманістых, ня гледзячы на тое, што амаль 75 проц. удзельнікаў конкурсу прымаюць удзел у політасьветных організацыях: хаты-чытальні, нардамы і клюбы.

Пры правядзеньні вынікаў конкурсу, акругком КСМ вынес цэлы шэраг практычных прапаноў, якія павінны дапамагчы гарманістам заняць у вёсцы належнае ім месца. Галоўныя з іх:

з восені бягучага году пры Магілёўскай музычнай школе дабіцца організацыі клясы гармонікі;

час ад часу, раёнам праводзіць нарады гарманістых; дабіваючыся большага ўдзелу іх у культасьветнай працы вёскі, інструктыруючы і забясьпечваючы новым рэпэртуарам.

На рэшту грошай ад конкурсу закупіць літаратуры і разаслаць па раёнах. Да восені склікаць другі конкурс, раней апавясьціўшы раёны аб падрыхтоўцы.

Конкурс правесьці з мэтай прымяненьня працы гарманістых да зімовага пэрыоду і ўзяць гармонік на службу Комсамолу.

Працэнка.

Перавыбарчыя сходы.

Моладзь разам з дарослымі рабочымі клапоцiцца аб палепшаньні гарадзкой гаспадаркі.

Ёсьць папраўка.

(Завод „Энэргія“ Менск).

Сход адбыўся ў **мэханічным цэху**, пры спыніўшых сваю «музыку» варстаках.

Моладзь загадзя «навастрыла зуб» і пачуцьцё на выступленьні ў галіне асьветы.

Шмат размаўлялі аб броні і росьце крошачнай сеткі профтэхнічнай асьветы. Указвалася на неабходнасьць утварэньня рамесьленых школ, дзьверы якіх былі-б адчынены незалежна ад асьветна-цэнзавых «рагатак».

Побач падкрэсьлівалася вострая патрэба ў пашырэньні рабочай сталоўкі і крамкі ЦРК, якія абслугоўваюць раён Ляхаўкі (там, дзе знаходзіцца завод «Энэргія»).

Апроч гэтых пунктаў, былі ўнесены ў наказ таксама абзацы—аб належнай сетцы аптэк на акраінах і ўрэгуляваньні сыстэмы выплаты страхкасаю дапамогі па хваробе.

Наглядалася яскравае імкненьне «здаць у архіў» недахопы і хібы, якія выявіліся ў 9—месячнай працы гарсавету X скліканьня.

У лік новых дэпутатаў ад заводу «Энэргія» абраны т. Корней і кандыдатам да яго—т. Сенчук (сябра КП(б)Б).

В—аў.

Мэдыкі „практыкуюцца“.

На сходзе пажарнікаў і трубачыстаў са 180 выбаршчыкаў зьявілася 90 проц., калі ня лічыць групы на непасрэдным дзяжурстве.

Ніводнай рукі супроць наказу акружкому КП(б)Б; але ў разьвіцьці наказу—каля 10 запытаньняў.

Адзначым найбольш жыцьцёвыя пункты, закранутыя моладзьдзю:

— Як будзе ісьці разбраняваньне падросткаў на прадпрыемствах? Ці усе яны патрапляюць на пасады пасьля вучнёўскага стажу?

Адказ старшыні сходу:

— Разбраняваныя падросткі згодна дэкрэту павінны атрымоўваць пасады безгаворачна. Гэта зафіксавана і ў наказе.

Голас з месца:

— Мэдкурсанты часта «кваліфікуюцца» на сур'ёзных хворых...

Старшыня сходу адпавядае:

— Наказ прадугледзіў агульнае палепшаньне мэддапамогі насельніцтву. **Намечана адлучыць клінікі ад больніц.**

Той жа лёс спаткаў і заяву аднаго выбаршчыкаў аб удасканаленьні справы з дзіцячымі амбуляторыямі ў горадзе.

Яны будуць утварацца на самастойных пачатках пасьля перагляду лячэбнай сеткі і залежна ад сродкаў гарсавету.

М.

Якія папраўкі ўнесла моладзь?

На сходзе **колектыву ЛКСМБ ячэек МШВ і цягі МББ** чыгункі пастаўлена была справаздача комсамольца дэпутата ў гарадзкі савет.

Даваў справаздачу дэпутат-комсамолец перад сваймі выбаршчыкамі аб праробленай працы ўсяго гарсавету і ў прыватнасьці аб працы сэкцыі Р. С. І., утворанай у дапамогу Наркамату Р. С. І. і ЦКК, дзе ён актыўна працаваў.

— Праводзілі мы агляд, кажа комсамолец-дэпутат, справіцельнага дому. Дэпутаты ў пяршыню ў спраўдоме былі зьдзіўлены вялікай культурна-асьветнай працай. Тут добра абсталяваны клюб з вялікім лікам гурткоў, у якіх актыўна працуюць зьняволеныя. Пры спраўдоме маюцца майстэрні, трактарныя курсы, адкуль выпушчаюцца трактарыстыя, сельска-гаспадарчыя гурткі і г. д.

Хлапцы ўважліва слухалі дэпутата.

А пасьля справаздачы выступалі самі комсамольцы. У спрэчках адзначалі:

— На ваколіцах, асабліва ў чыгуначным раёне МББ, дрэнны электрычны сьвет.—Вады мала, пажарныя каманды, дрэнна абсталяваны. Шмат напладзілася піўных і лавак дзяржсьпірту, дзе знаходзяць прытулак хуліганы.

— Калі ідзеш ноччу па вуліцы гораду, цябе заманіваюць простытуткі. Яны заражаюць моладзь вэнэрычнымі хваробамі.—Гарсавет не вядзе з гэтым зьявішчам барацьбы.

— Дрэнна абсталяваны лазьні. Цесната.

Гэта хвалюе і дарослых рабочых, гэта хвалюе і моладзь.

П. Бычкоўскі.

Замест двух—6-ць

Прайшоўшая справаздачная кампанія і выбары гарсавету не прашлі без актыўнага ўдзелу комсамольцаў ячэйкі пры Чэрвенскім Гарсавеце. Комсамольцы як адзін прысутнічалі на ўсіх сходах, актыўна прымалі ўдзел у спрэчках па справаздачах Гарсавету.

У мінулым годзе толькі 2 комсамольцы былі абраны ў Гарсавет.

Цяпер у склад новага Гарсавету абрана 6 комсамольцаў (з іх адна дзяўчына), абрана таксама 2 комсамольца дэлегатамі на Райзьезд.

А. Юшкевіч

Моладзь абіраюць

(Горкі)

Горацкі партклюб поўны народ. Ёсьць тут і старыя рабочыя, служачы, ёсьць і юнакі, якіх значная частка сяро сабраўшыхся. Ціха і ўважліва слухаюць «наказ дэпутатам».

Кожную кандыдатуру разьбіраюць сур'ёзна. Выбіраюць ня толькі старых, але і лепшы актыў моладзі.

— Ці ёсьць адвод супроць А. Гольдбэрга?—пытае старшыня прадвыбарчага сходу.

— Дайце „за“!

Даюць слова.

... — Вось, таварышы! Гольдбэрг сакратар комсамольскай ячэйкі,—прыкладны коопэратар і на справе паказаў сваю працаздольнасьць. Яго трэба абраць у гарсавет.

Абіраецца аднагалосна.

Далей ідзе Шульман Хая—работніца швачка. Хто мае адвод?

— Дзе яна?!

Маладая дзяўчынка, пачырванеўшы, паднялася з лавы.

У спрэчках гаварылі аб не актыўнай працы ў мясцкоме краўцоў і г. д.

— Добрая дзяўчына, трэба абраць!

Далей старшыня чытае кандыдату[illegible] хатняй работніцы Пташынскай,—яна актыўная комсамолка, працуе ў студэнцкай сталоўцы. І яе абралі аднагалосна.

Аўтарытэт моладзі сярод дарослых сяброў саюзу значна ўзрос.

Чарняк

А моладзь—ані гу—гу... ні слова.

(на перавыбарчым сходзе першага групкому будаўнікоў)

Цесна і душна ў клюбе „Чырвоны Будаўнік“. На лаўках, на праходах—выбаршчыкі. Са 160 выбаршчыкаў прысутнічае 132.

Надзвычайная актыўнасьць. Уважліва, [illegible] пунктах прымаецца наказ. Новаму [illegible] Гарсавету сыплюцца дадаткі:

—Кватэрнае будаўніцтва павінна [illegible] бездэфіцытным, і не за лік павялічэн[illegible] кватэрнай платы, а праз зьніжэньне цэн [illegible] будаўнічы матар'ял.

—Узмацніць кватэрнае будаўніцтва. З[illegible]гацца з протэкцыянізмам пры разьмеркаваньні кватэрнай плошчы. Зьнізіць плату [illegible] ваду і электрычнасьць. Даць вады прыгарадным вуліцам і г. д.

Аб усім гэтым гаварылі дарослыя ра[illegible]чыя, а моладзь—ані гу—гу... ні слова, „быц[illegible] яе на сходзе і ня было.

Пачаліся выбары.

Я супроць кандыдатуры Фінфэра [illegible] чуўся голас з грамады. Ён пяць разоў [illegible]ваў у нас сходы... Бузацёр.

Фінфэра не абралі. Абралі сталяроў Бэ[illegible] і Мацкевіча, а у кандыдаты Розіна.

Л. К[illegible]

„Я, СЯЛЯНСКАЯ КАРОВА,--ПРАШУ СЛОВА...“

Давай сьвіньні што папала, перагоніць ўсё на сала!

Комсамольцы-гаспадары, пішэце аб вопыце ў справе паляпшэньня жывёлы.

Дапамагай агрономам!

За добрую хатнюю жывёлу

Нашы раённыя зямельныя працаўнікі надта нездавальняюча ўвязваюць сваю практычную працу з тым актывам вёскі, прадстаўнікі якога дабіваюцца ўцягнуць новыя сілы ў агрыкультурную працу, стараюцца дапамагчы нашаму маналікаму агропэрсоналу ў штодзённай яго практычнай працы. Асабліва гэта патрэбна ў момант вясны, калі ўся вёска пачынае клапаціцца—хто аб насеньні, машынах, угнаеньні, а хто аб злучных вытворніках, урэгуліраваньні збыту малака і г. д.

Трэба памятваць, што уся пасьпяховасьць правядзеньня паўсеўнай і злучнай кампанії залежыць ад правільнай і умелай організаванасьці, што патрабуе наўперад мясцовай самадзейнасьці і актыўнай ініцыятывы асабліва сялянскай моладзі.

Паказальныя мерапрыемствы, як: **рацыянальнае кармленьне, догляд і ўтрыманьне кароў, правільная гадоўля цялят і вырасьліваньне бычкоў, перабудова скотных двароў у мэжах мінімальных (найменшых) зоотэхнічных запатрабаваньняў, конкурс малочнай вытворчасьці і здабываньне малака вольнага ад гразі і іншых прымясяй, ухваленьне лепшых вытворнікаў з мэтай павялічэньня колькасьці грамадзкіх злучпунктаў і правільнага і разумнага выкарыстоўваньня іх і інш.**, вельмі часта праходзяць у вёсцы надта ціха, дасягнутыя вынікі шырока не прапагандыруюцца і такім чынам ня робяцца ўласнасьцю народа. Усё гэта разам узятае моцна адбіваецца на **прогрэсыраваньні (разьвіцьці) гаспадарак у бок павялічэньня даходнасьці і падняцьця культуры ў вёсцы.**

Умовы працы для нашых агропомічных працаўнікоў не асабліва спрыяючыя.

У гэтым напрамку неабходна ўпартая, настойлівая праца праяўленьне ініцыятывы і творчасьці, а галоўнае—утварэньне на мясцох сельска-гаспадарчых **гурткоў сялянскай моладзі, якія па заклiку нашых агракультурных працаўнікоў ператварыліся-б у памочнікаў, узяўшы на сябе ролю праваднікоў на вёсцы** усіх вызначаных плянам мерапрыемстваў.

Комсамолец у вёсцы павінен зьявіцца жывой сувязьзю агронома з масай, штурхачом. Трэба будзе прабуджваць сялян да актыўнасьці і самадзейнасьці.

Комсамольскія ячэйкі павінны організоўваць насельніцтва ў спэцыяльныя коопэратыўныя аб'яднаньні для правільнай працы па разьвіцьцю сельскай гаспадаркі, а ў прыватнасьці жывёлаводзтва.

Загадчык аддзелам Жывёлагадоўлі Наркамзему БССР

Атабекянц

Чаго яна плача?

У хляве адны ямы. Ступіць нельга. Вось таго і плачу.

Рагуліна прамова да гаспадара:

Я, сялянская карова,
Прашу слова, дайце слова!
Ну, за што цярплю я зьдзек
Праз увесь каровін век?
У хляве—гуляй у жмуркі,
Толькі сьвецяць трохі дзюркі;
У ім, папраўдзе вам кажу,
Я ўсю зімачку дрыжу.
Ем-жа я адну салому,
Дык вядома і малому,
Што ня дам шмат малака—
Трэба сена ды мука.
Як саломы я ня выем,
Дык ты перыш мяне кіем
Па сьпіне ды па баку—
Дзе-ж таму быць малаку?
Калі бегаць зажадаю,
Дык заўсёды вось што маю:
Проста жабу—ня быка—
І прыводжу «пацука».
Дай-жа добрага мне мужа,
Ды кармі, каб была дужа.
Прынясу тады прыплод
Што ня выкінеш за плот.
Ня ўзьбівай мне кіем сьпіну,
А давай лепш канюшыну,
Бі больш рэпай, бураком,
Тады будзеш з малаком;
Па вядру даваць я стану,—
Будзеш есьці сам сьмятану,
Сыры, масла ды тварог,
Астанецца й на налог.

Крапіва.

Сьцеражыся няшчасьця!

Зімою ў хляве жывёла настоіць шмат гною. Гэты гной зьбіраецца па сярэдзіне хлева, а каля сьцен утвараюцца ямы. Бывае карова заваліцца ў гэту яму і сама выбрацца з яе ня можа, а калі гаспадар не заўважыць гэтага сваечасова, жывёліна можа лёгка задушыцца.

Каб ад гэтага няшчасьця пазбавіцца, трэба гной у хлеве разроўніваць.

Дрэнныя перагародкі ў хлеве таксама прыносяць бяду, бо папаўшы нагамі ці галавой паміж дошак, скаціна можа застацца калекаю.

Юнвяскор Адашчык.

Кармі карову па норме і караньплодамі будзеш мець малако

Як з цяляці выгадаваць добрую жывёлу

І чалавек і жывёла ў пачатку свайго жыцьця для нармальнага росту патрабуе лепшых умоў, чым старая жывёла ці дарослы чалавек. Для жывёлы ўмовы гадоўлі выяўляюць яе прадукцыйнасьць на ўсё жыцьцё. Перш усяго трэба памятаць, што правільны спосаб гадоўлі цялят у малочным жывёлаводзтве—гэта выпайка, а не прыпусканьне пад карову, што дапускаецца ў мясным і рабочым напрамку жывёлагадоўлі. Пры гадоўлі цяляці пад каровай гаспадар заўсёды губляе частку ўдоя за тым, што карова робіцца несупакойнай, затрымлівае малако і ня пушчае даіць, а таксама і цяля ў час разлукі непакоіцца.

Пры правільнай гадоўлі, як толькі ацялілася карова і аблізала цяля, то іх трэба разлучыць і цяля трымаць у цёплым і сьветлым хлеве, дзе чыстае паветра і няма сквазьняку. Малако даюць цяляці па жывой вазе: для бычка шостую частку вагі; калі бычок важыць 24 кгр. (60 фун.), дык даюць малака 4 кгр. (10 фун.) у дзень, а цёлцы пятую частку яе вагі; разам з узростам вагі павялічваюць і корм.

Малако трэба даваць абавязкова ў чыстай пасудзе і такой цяплыні, якую мае малако пры даеньні каровы. Карміць трэба ня меней, як тры разы, а з пачатку і 4 разы ў дзень.

З 3-га тыдня цяляці пачынаюць даваць каля 1-го кгр (2-3 фун.) добрага лугавога сена.

З 4-га тыдня пачынаюць прымешваць к няздыманаму малаку здыманае ці адгон малочнай арцелі, падагрэўшы яго да 15°. Здыманае малако прымешваюць з такім разрахункам, каб пасьля 8-мі тыдняў даваць толькі здыманае.

З падменам няздымнага малака здыманым к дняўной дачы прыбаўляюць перш 1/2 кгр. (1-1 з паловай ф.), а потым і 1 кгр. (2-3 ф.) аўса і прымешваюць к малаку ільнянога адвару.

Пры ўзросьце 3 мес. дняўная дача цяляці будзе 1 кгр. (2 з паловай ф.), лугавога сена, 3 кгр. (7 з паловай ф.) адвару ці сывараткі, каля 1 кгр. (2-3ф.), аўса і 1/4 кгр. (1/2-1 ф.) ільнянога насеньня.

Пры ўзросьце 4-6 мес. даецца—2 кгр. (5 ф.) лугавога сена, 1 кгр. (2 з паловай ф.) аўса, 4-5 кгр. (10-13 ф.) бульбы і 1/2 кгр. (1 1/4—1 1/2 ф.) макухі,

Пры ўзросьце 7-12 мес. даецца 4 кгр. (10 ф.) лугавога сена, 2 кгр. (5 ф.) яравой саломы, 4-5 кгр. (10-13 ф.) бульбы ці буракоў, 1 кгр. (2 з паловай ф.) аўса ці ячменю і столькі макухі.

Паказаны корм разьмяркоўваецца на 2-4 разы ў дзень. Яшчэ адно трэба помніць гаспадару, што цяляці патрэбен і добры дагляд.

Старая прыказка тут мае поўную сілу, што «бяз добрага догляду няма і прыплоду».

Агроном Батальскі.

Штучнае аплadненьне

Як атрымаць добрую жывёлу.

Штучнае аплadненьне зьяўляецца такой апэрацыяй, дзякуючы якой можна дабіцца цяжарнасьці ў матак (сярод рознай жывёлы), без актыўнага ўдзелу самцоў.

Прашло больш паўтараста гадоў, як у першы раз учены Якобі штучна аплadніў рыб. Пасьля яго гэта пытаньне была накінута і толькі праз 70 гадоў зноў пачалі займацца гэтаю працаю і дабіліся поўнага аплadненьня сярод рыб штучным спосабам.

У жывёлаводзтве штучнае аплadненьне пачало ўжывацца ў другой палове дзевятнаццатага веку на кабылах.

У нас да вайны гэтую працу праводзіў профэсар Іваноў, які ў сучасны момант працуе ў гэтай галіне. Гэты спосаб дае магчымасьць бяз шкоды для жарабка скарыстаць яго племяныя здольнасьці ў дзесяць раз больш, чым пры натуральнай злучцы.

Апэрацыя штучнага аплadненьня вельмі простая. Бяруць кабылу, якая прышла ў ахвоту (течка), устаўляюць ёй у влагалішча губку і пускаюць жарабка, які спускаець спэрму. Спэрма гэта ўсасываецца губкай, якую выймаюць і поўнасьцю выжымаюць у чыстую банку. Спэрму разводзяць фізіалагічным растворам і падзяляюць на дзесяць-дваццаць порцый ў залежнасьці, ад колькасьці кабыл, якіх прывялі для аплadненьня і кожнай кабыле праз шпрыц уводзяць яе порцыю непасрэдна ў матку. Вось і уся апэрацыя. Пры гэтым спосабе профэс. Іваноў атрымліваў да 80 проц. жаребасьці.

У гэтым годзе і ў нас на Беларусі пачнуць праводзіць гэтую працу некалькі пунктаў:

На Дзяржзаводзе ў Самуэлеве, Самахвалавіцкага раёну, у Мазыршчыне ў Калінкавічах пры вэтлячэбніцы, на Гомельскім конзаводзе і ў Рэчыцкай акр. у Хойніках.

Гэта праца ў нас на Беларусі праводзіцца першы раз і аб сутнасьці яе мала хто ведае і сярод гарадзкіх, добра пісьменных людзей, а сяляне зусім ня чулі аб гэтым. Вядома, што на вёсцы гэта праца мажліва выклікае недаверnасьць, асабліва сярод жанчын. Пойдуць розныя неправільныя тлумачэньні і г. д. і праца будзе сарвана.

У гэтым выпадку сялянская моладзь, як больш культурны актыў на вёсцы, павінна пільна праявіць сябе.

Неабходна праводзіць гутаркі сярод сялян, для ўдзелу ў якіх неабходна запрашаць агрономаў і вэтэрынараў.

На гэтых гутарках трэба азнаёміць сялян з сутнасьцю гэтай апэрацыі, мэтаю і карысьцю.

Асабліва важна знаць сялянам, што апэрацыя гэта бязумоўна ня врэдна і карысная тым, што даець магчымасьць пакрыць добрым жарабком і бясплатна кабылу, не гледзячы на тое, што яна вельмі малая, што можа некалькі разоў скідывала, што датуль не жарабілася і г. д.

Інспэктар каняводзтва
Наркамзему **Дыаканенка.**

Заява ў Наркамзем

— Ня гледзячы на 10-ты год рэволюцыі, мой гаспадар-комсамолец Паганякін ня мае ніякага таварыскага падыходу, часта б'е мяне, лянуецца пакарміць, а таму прашу прыцягнуць яго да адказнасьці.

Як вядома, семя самца складаецца з жыжы, у якой плаваюць тысячы жыўчыкаў, гэтак званых сперматозоідаў. Гэта жыжа называецца спэрмаю. Аднаго жыўчыка даволі для аплadненьня жаночага яйца, між тым, як пры натуральнай злучцы жарабок траціць іх многа тысяч дарэмна.

Рэволюцыя ў сьвінушніку

ЖЫЦЬЦЁВАЕ АПАВЯДАНЬНЕ

Калі Зеня запісалася ў сябры сельскагаспадарчага гуртка, бацькі сьмяяліся:

— «Другія дзяўчаты--як дзяўчаты, а наша Зеня пашла браць навуку, як карміць сьвіньняў».

За гэта Зеня на сваіх бацькоў не злавала, не агрызалася, але і заняткаў гуртка не прапушчала.

Аднаго разу прыехаў агроном у вёску Барбары правесьці гутарку ў сельскагаспадарчым гуртку аб гадоўлі сьвіней.

Зені асабліва спадабалася агрономава пагаворка: «Дай сьвіньні, што папала—перагоніць ўсё на сала».

Яна старалася яе не забыць, а таму прышоўшы да хаты шопатам паўтарала: «Дай сьвіньні што папала, перагоніць...»

Аднаго разу Зеня ставіла гаршкі ў печ і паўтарыла гэту пагаворку. Учула маці і пытаецца:

—Што ты бармочаш сабе пад нос?

Ды я кажу, мамка,—адазвалася Зеня,--што хутка і лета прыдзе, сенакос, жніво, а ў нас куска сала ня будзе... І кожны раз так. Працуй—працуй, а падкрапіцца і няма чым!

—Дык вось над чым твая галоўка баліць?!—усьміхнулася і спакойна дабавіла:

—Сама-ж знаеш, што сьвіньні ў нас не вядуцца, дык нечага і маракаваць.

Не вядуцца, бо ня ўмеем даглядаць! Дай сьвіньні што папала—перагоніць усё на сала—вось што гавораць вучоныя людзі! І гэта так, даглядаць трэба добра, дык і сала будзем мець.

Матка ад такой лекцыі дачкі аж вочы вытарашчыла. А Зеня, крыху памаўчаўшы міла зьвярнулася да маткі:

—А што, каб мы пачалі карміць свайго большанькага парсючка, га? Я думаю трэба пагаварыць з татам і пачнем адкормліваць. Тады я буду даглядаць за ім так, як раіць агроном, як навучылася ў гуртку.

Матка пагаварыла з мужам, Ігнатам, і згадзілася з дачкою.

Назаўтра Ігнат прыстроіў дзьверы да ранейшага аўчарніка, заткнуў саломаю шчыліны і ўкінуў туды парсючка.

Зеня папрасіла бацьку зрабіць новае карыта і прыстроіць у ім ручку, як у вядры. Ігнат дапытваўся навошта гэта але калі дачка адказала, што «скажу, як зробіш карыта»—дастаў з вышак новую доску, абгабляваў яе і зьбіў прыгожае карыта.

У гэты час Зеня знашла стары пастронак, прывязала да яго танейшага канца жалезны кручочак і пашла з бацькам у хлеў. Там папрасіла яго прывязаць вяроўку да бэлькі, а да другога канца з кручком прычапілі карыта.

— Цяпер, тата,—радасна прагаварыла Зеня да бацькі,—я скажу, чаму так зрабілі. Калі карыта ставім на гнаі, дык сьвіньня ўлезе ў яго з нагамі і запаскудзіць усё цеста. А калі налезе ў карыта рознага гною, дык і ежа зробіцца нясмачнаю і сьвіньня перастае есьці. А так, узяўшыся за вяроўку працягвала Зеня гамонку з бацькам, ужо ў карыта сьвіньня ня ўлезе, не аберне яго, ня выверне цеста і не нацягае туды гною. Калі пачне лычам моцна капаць, дык карыта возьме ды ўцячэ ў бок.

Пры гэтым Зеня піхнула рукою карыта, якое адскочыла ў бок, што выклікала ў бацькі нябывалую радасьць і вясёлы сьмех.—А калі прыбудзе гною, —казала Зеня, — дык возьмем ды паднімем карыта ў верх, бо трэба каб яно ня ўпірала ў гной, а было ад яго вяршкі на два.

* * *

Прашло дні два. Зеня запрэглася ў малыя санкі і паехала да кіраўніка гуртком за вясамі. Назад вярнулася з трыма хлапцамі—сябрамі гуртку і з вагой.

Ігната ня было дома, а матка зьдзіўлена глядзела на ўсё гэта праз вакно, а калі запішчаў парсюк—вышла на ганак.

Тут яна зразумела, што хлопцы важаць парсюка...—І так, Зеня,—паўтараў кіраўнік гуртка, — твой кабан заважыў **3 пуды і 19 фунтаў**, вось я напісаў на паперцы, схавай яе.

* * *

Акуратна і сваечасова чатыры разы ў дзень карміла Зеня парсючка. Ігнат часта прыехаўшы з лесу прачыняў дзьверы ў сьвінушніку і любаваўся, як парсюк важнецка хадзіў ля карыта і парадачкам усё еў...

Перад сёмухаю Ігнат з жонкай парашылі забіць адкормленага парсюка на сала.

Зеня нічога супроць ня мела, толькі папрасіла бацьку зноў зважыць парсюка.

Ігнат запрог каня і сам зьезьдзіў па вясы... Палажыўшы на іх корміка ўсе аж зьдзівіліся: цяпер ён важыў 10 пудоў і 19 фунтаў.

— Нацяжэў на 7 пудоў! — радасна выкрыкнула Зеня.

Гарошын.

4-ы спэктакль-- сёньня ў вечары.

Чацьверты спэктакль для моладзі ў Белдзяржтэатры адбудзецца сёньня, а 8-й гадзіне ўвечары.

Ставіцца «**Змрок**». Пастаноўка гэта яскрава малюе савецкую вёску у нядаўнім мінулым.

Білеты на «**Змрок**» прадаюцца ў рэдакцыі «Чырвонай Зьмены» (Комсамольская, 25). Рэшта—у касе тэатру з 5 гадзін дню.

Праз 3 дні--ранішнік.

„Як табе спадабаліся пастаноўкі?"

„Што ты патрабуеш ад тэатру?"

Тэатральны ранішнік моладзі, які павінен быў адбыцца ў мінулую нядзелю, пераносіцца на **нядзелю 13 сакавіка.**

Програма ранішніку разьбіваецца на 2 часткі: **вялікі концэрт**, у якім прымуць удзел лепшыя музыкальна-вакальныя і балетныя сілы БДТ, і **дыспут аб 4-х пастаноўках, паказаных Менскай моладзі** («Перамога», «Стралок Тэль», «Вір» і «Змрок»).

Удзел у гэтым дыспуте прымуць выдатныя навуковыя і культурныя работнікі, профэсура, пісьменьнікі, артысты, а таксама ўсе жадаючыя.

Білеты на ранішнік прадаюцца днём у рэдакцыі «Чырвонай Зьмены» (Комсамольская, 25), а вечарам у клюбе імя КІМ у тав. **Ароцкэра**.

Да профзьездаў

Згодна дырэктывы экономкамісіі ЦК ЛКСМБ на склікаемых у бліжэйшы час усебеларускіх зьездах швэйнікаў, гарбароў, працзямлесу і саўгандслужачых будуць організованы нарады комсамольцаў-дэлегатаў з наступным парадкам дню: 1) вынікі і далейшыя задачы працы сярод моладзі, 2) даклады з месц, 3) прапановы к пытаньням, стаячым на зьездзе аб моладзі.

Майстэрні, курсы брыгады

Эканомкамісія ЦК ЛКСМБ разглядзела фінансавы плян па барацьбе з беспрацоўем сярод моладзі і вызначыла скарыстаць адпушчаныя сродкі на організацыю вытворчых майстарняў у Віцебску, курсаў ЦІП'у ў Гомлі і вучнёўскіх брыгад пры працкалектывах па акругах.

Чаму „мат"?

Да ўвагі акругкому.

Зайдзеце ў памяшканьне сэкцыі падросткаў пры Менскай Біржы Працы, — вас ахопіць нейкі жах. Тут вы сустрэнеце гразь, цеснату, антысанітарыю, холад і іншыя «прыгожасьці». Не пакой, а сарай.

Ня гледзячы на тое, што на вучоце юнсэкцыі знаходзіцца некалькі сот падросткаў, пакой сэкцыі вельмі малы, брудны (ніколі ня мыецца падлога), няма месца, дзе прысесьці і г. д.

Ніякай культурнай працы сярод беспрацоўнай моладзі ня вядзецца. Адсутнічае чытальня, дзе беспрацоўны падростак змог-бы адпачыць, пачытаць газэту, часопісь, пагуляць у шашкі, што адцягнула-б яго ад акаляючай няпрыгляднай абстаноўкі, шуму і «бузы».

І ня дзіўна, што пры такіх абставінах сярод падросткаў зьяўляюцца ня рэдкімі выпадкі лаянкі, бойкі, дрэнныя адносіны да дзяўчат і наогул хуліганства. Цэлы дзень тут дрэннае паветра, накурана, чуецца густы «мат» і г. д. І трэба прызнацца, што і комсамольцы, якіх тут ня мала, часта не адстаюць ад беспартыйнай моладзі ў галіне хуліганства.

Вывады напрашваюцца самі сабой.

Неабходна зьвярнуць, каму належыць, увагу на гэта становішча і павесьці культурную працу сярод беспрацоўнай моладзі. Па нашай думцы, ініцыятарам гэтай справы павінен стаць акругком ЛКСМБ. Ён павінен падняць перад адпаведнымі органамі пытаньне аб асігнаваньні сродкаў на культпрацу і пачаць праводзіць такавую. Трэба організаваць чытальню, гурткі ды інш. Гэта, мы ўпэўнены, адцягне моладзь ад хуліганства і зробіць яе больш сьвядомай. З.

Шацкія гарманістыя.

13-га сакавіка ў Шацку адбудзецца раённая конфэрэнцыя гарманістых, якая организоўваецца райкомам ЛКСМБ сумесна з культаддзелам Райвыканкому.

На конфэрэнцыю выяжджаюць інструктары-спэцыялісты.

Такая-ж конфэрэнцыя 20-га сакавіка адбудзецца ў Лагойску.

Ідэя майскай экскурсыі **Менск—Ленінград—Волхаўбуд—Краншштат** захапіла рабочую і сялянскую моладзь нашай рэспублікі.

Кожны дзень у рэдакцыю паступаюць усё новыя і новыя заявы жадаючых прыняць удзел у экскурсыі.

Пакуль больш усяго запісалася з Менскай акругі.

Астатнія акругі толькі раскачваюцца.

Трэба адзначыць, што ў пераважнай большасьці **запісваюцца хлапцы**. Заяў дзяўчат амаль што зусім няма. На гэта павінны зьвярнуць увагу ячэйкі, якія вядуць падрыхтоўку да экскурсыі.

Ячэйкі і райкомы яшчэ ня зусім добра наладзілі растлумачыцельную работу. Зноў такі ня ўся моладзь яшчэ ведае аб мерапрыемстве нашай газэты.

Падрабязговыя ўмовы паездкі будуць надрукаваны ў чарговым нумары „Чырвонай Зьмены".

Аб тым, што пісаць у заяве, друкавалася ў папярэдніх нумарох газэты.

ПАМЯТУЙ!!!

Разам з «Чырвонай Зьменай» ты зможаж падпісацца на ільготных умовах

НА НАСТУПНЫЯ ЧАСОПІСІ:

«Маладняк»	за 35 кап. у месяц	замест 50 кап.	пры звычайнай
«Плуг»	» 10 »	» » 20 »	» падпісцы
«Юный Коммунист»	» 50 »	» » 65 »	»
«Смена»	» 28 »	» » 35 »	»
«Журнал Крестьянской Молодежи»	» 25 »	» » 30 »	»

Дык чаму-ж табе не з'экономіць грошы?

У барацьбе за зьніжаную цану.

Лепшы агітатар

(ТПО, станцыя Менск Заходняй чыгункі).

У чыгуначным коопэратыве зьнізілі цэны на тавары. Галоўным чынам падзешавела мануфактура. Цяпер у нас шмат, якія тавары каштуюць значна менш, чым у МЦРК.

Вось узяць — цукар. У МЦРК кілё пяску прадаюць за 61 кап., а ў нашым коопэратыве—за 58 кап. Такое становішча ня толькі з цукарам.

Зьніжэньне цэн паслужыла самым лепшым агітатарам за ўцягненьне новых пайшчыкаў у коопэрацыю. Аб гэтым яскрава кажа тое, што коопэратыў біткам набіт з раніцы да вечару.

Рабочыя - чыгуначнікі кажуць:

— «Вось гэта сапраўды павысілі зарплату...».

Мікола КРУК.

Віцебляне „адчуваюць".

Зьнізілі? Так, зьнізілі. Гэта ў Віцебску адчуваецца. Хлеб стаў дзешавей на тры кап. за кілё, ды і булка падзешавела. Дзесятак баранкаў каштаваў раней 20 кап., а цяпер можна купіць за 15.

Новыя цэны абавязковы для ўсіх гандлюючых хлебам дзяржаўных і коопэратыўных організацый, а таксама і для тых саматужнікаў, якія атрымліваюць муку праз «Кустпромсаюз» ці Хлебапродукт.

Віцебскі Патрэбсаюз значна зьнізіў цэны на шмат якія тавары. Эмаліраваная пасудзіна каштавала раней 74 кап. за кілёграм, а цяпер каштуе 67 кап. Сіцец № 5 каштаваў 44 кап. мэтр, а цяпер зьнізілі да 39 кап. Такіх прыкладаў можна прывесьці шмат.

Зьніжэньню цэн у Віцебску дадзен штуршок.

Працу будзем разгортваць далей.

М. ТАЎ.

Хутка конфэрэнцыі політшкол.

Заканчваецца абсьледаваньне гарадскіх політшкол, пасьля чаго будуць праведзены гарадскія раённыя конфэрэнцыі апошніх.

— На конфэрэнцыях будзе пастаўлена пытаньне аб выніках абсьледаваньня школ.

У тры радкі

○ Да 10 гадавіны Кастрычнікавай рэволюцыі **ў Менску будзе пабудаван і пачне працаваць новы скураны завод.**

○ У сакавіку месяцы будзе адбывацца **перарэгістрацыя беспрацоўных**, якія знаходзяцца на вучоце Менскай біржы працы.

○ Па БССР налічваецца **240 краязнаўчых організацый**, яднаючых 9389 членаў.

У Наркамземе.

Будзем сеяць ачышчаным зернем

Наркамзем падрыхтаваўся да ачысткі ў гэтым годзе **двух мільёнаў ста тысяч пудоў насеньня.**

Ачыстка і сартыраваньне пасеўнага матэрыялу будзе рабіцца раённымі агрономічнымі пунктамі, саўхозамі і спэцыяльнымі абозамі, якія хутка выедуць на вёску.

Будуць скарыстаны для ачысткі насеньня і тыя машыны, якія выданы вёскам у якасьці прэмій за паляпшэньне гаспадаркі, за вядзеньне яе па соцыялістычнаму шляху.

Вясковыя коопэратывы будуць таксама ўцягнуты ў гэту працу.

Адказы чытачам

Міхасю Маркаву (№ 832). Таварышы, якія паступаюць на Рабфак, праходзяць выпыты.

Маркаву (№ 833). Для БССР кожны год адпушчаецца вызначаная колькасьць месц у Рабфаках РСФСР і для паступленьня туды патрэбна камандыроўка.

Быхаўцу (№ 834). Калі цябе прынялі на Рабфак, ты не падлягаеш прызыву ў Чырвоную армію.

Б. (№ 835). Пасьля сканчэньня службы ў Чырвонай арміі, ты, бязумоўна, можаш паступіць на Рабфак.

Бых (№ 836). У сябры профсаюзу прымаюцца ўсе асобы, якія працуюць па найму ня менш 2-х месяцаў.

Максімаву (№ 837). Клюбны дзень практыкуецца ў некаторых сямігодках раз у тыдзень і можа быць уведзены ў кожнай школе, калі для гэтага маюцца належныя ўмовы.

ХТО жадае дармова **ПАЕХАЦЬ у Ленінград-Волхаўбуд?**

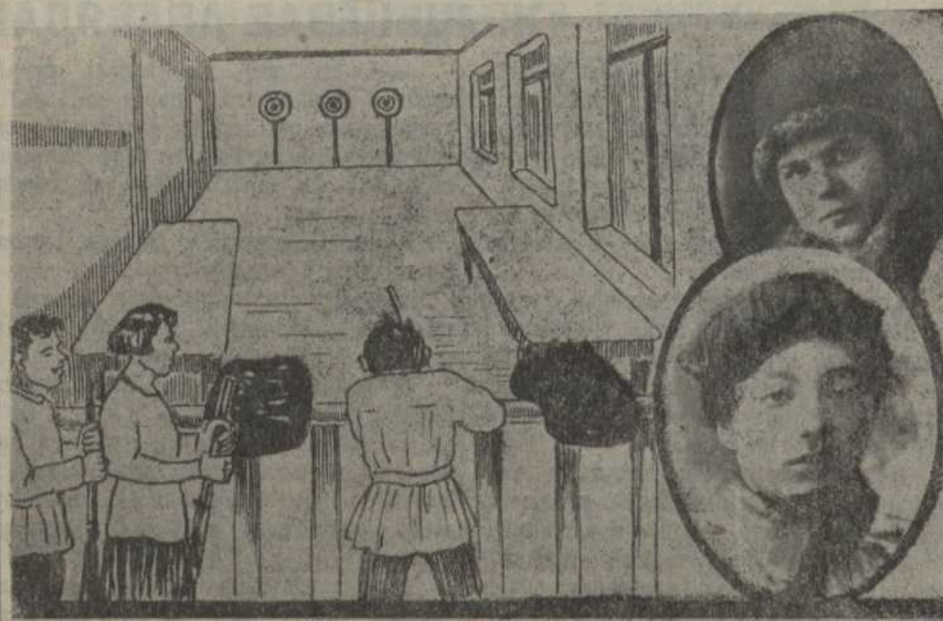
ШТО для гэтага трэба ЗРАБІЦЬ???

Аб гэтым ты даведаешся у НАСТУПНЫМ НУМАРУ.

Кожнаму па 5 патронаў...

На стралковых спаборніцтвах Менскіх комсамольцаў.

Хто лепшы стралок? Гэта—спрэчнае пытаньне.

На стралковых спаборніцтвах. У авале т.т.—Мароз і Дашкевіч.

У нядзелю 27 лютага адбыліся стралковыя спаборніцтвы Менскай комсамольскай організацыі, у якіх удзельнічала 50 чал.

Яшчэ раніцай на сходах дому Чырвонай арміі чакалі хлопцы пачатку спаборніцтваў.

— Ці хутка?

У ціры ішлі спаборніцтвы нейкіх вайсковых частак. Звонка пчолкаў „наган". Уздрыгвалі ад кожнага выстралу шыбы.

— Ч-чорт! Вось дык глушыць...

— Калі-ж ужо мы?..

Але вось дайшла чарга і да комсамольцаў.

Журы (у складзе т. Гадзінскага і двох вайскоўцаў з Дому Чырвонай арміі) па сьпісу выклікала па 3 чалавека ў пакой.

Спачатку хлопцы „разачараваліся".

Далі ў рукі не баявыя вінтоўкі, а лёгкія-спортыўныя стрэльбачкі... Стрэльбачкі „каплялі", а ня грымелі, як перад гэтым „наган".

Хлопцы былі крыху нездаволены...

Пачалося...

Кожнаму даюць па 5 патронаў.

Грымяць выстралы і тры чалавека бягуць за бар'ер каб паглядзець на мішэні.

— Колькі ўсьдзіў?

— У 7, 5 і 1. Усяго 13 ачкоў.

— А ты?!

— „За малаком"... У—чорт!..

Сярод хлапцоў—2 дзяўчыны. Вось Дашкевіч. Яна з ячэйкі МШУ. Стаіць моцна. На прыцэл бярэ не сьпяшаючыся. Адзін за другім з сухім трэскам лятуць 5 патронаў...

А Дашкевіч ужо праз бар'ер узіраецца ў мішэні.

— Ой-й... Здаецца сядзіць адна ў белым... Як-жа гэта!?

Журы рэгіструе зачотныя выстралы.

— Дашкевіч выбіла 12 ачкоў..

Да гэтага часу на першым месцы стаіць Мароз з ячэйкі школы друкароў. Ён выбіў 24 ачка з магчымых 35

— Хто больш?!

Адчуваецца ўжо нэрвовасьць. **Мароз** стаіць на першым месцы... **Фрыдман і Выхота** выбілі абодвы па 21 ачку—спорнае месца. Больш ніхто ня выбівае...

Спаборніцтвы скончыліся, але вынікаў пакуль няма..

„Стралковыя страсьці" ў распале!

Гэтымі днямі павінна адбыцца рашучая перастрэлка, якая канчаткова пакажа, хто з Менскіх комсамольцаў—лепшы стралок.

Удзельнікам спаборніцтваў, якія выбілі больш ачкоў, будуць дадзены 3 прызы, у выглядзе срэбных значкоў з залатой гравюрай.

Ю. Каваль.

Калі хочаш дармова атрымаць у красавіку месяцы часопісь «МАЛАДНЯК», дык выпішы «Чырвоную Зьмену» ня менш чым на тры месяцы.

„ГРЭХ"

(З судовых спраў)

Гэта было ў галодныя 20-тыя гады, кал... абадраныя бежанцы стучаліся ў кватэры ... прапанавалі сваю працу за кавалак хлеба.

Халоднай восеньню ў вёсцы Красільшчы... цы, Бабруйскай акругі, пужліва пастукала ў дзьверы духоўнаму пастыру Мустэйкісу ма... ленькая худзенькая дзяўчынка. Сказаўшы, што яна круглая сірата, бежанка з Заходня... Беларусі дзяўчынка папрасіла паесьці. Сьвяты айцец накарміў яе. Сагрэўшыся і падмацаваўшы свае сілы. Антаніна сабралася ісьці, але „растроганы" ксендз прапанаваў ёй за... стацца ў яго ў якасьці працаўніцы. Ашчась... ліўленая дзяўчынка пацалавала Мустэйкіса сутану і абяцала выконваць усю хатнюю працу.

Так Антаніна засталася жыць у ксяндза. Ня гледзячы на свае 14 год, яна добр... спраўлялася з хатняй працай.

Гады ішлі і маленькая змораная Антаніна зрабілася прыгожай квітнеючай дзяўчынкай.

Мустэйкіс пачаў на яе часьцей загляд... вацца і прыставаць з „грэшнымі" прапан... вамі.

Некаторым гэта пакажацца дзіўным, а... нак... „чым чорт не жартуе, калі бог сьпіць"...

І аднойчы ў часе абучэньня катэхізіс... юрлівы погляд вучаніцы „ўвеў у іскушэньне" духоўнага пастыра. Ні крыкі, ні сьлезы, ... мальба ў імя бога не маглі спыніць ксяндза. Ён згваліціў Антаніну. З таго часу Мустэй... кіс стаў частым начным госьцем у сва... працаўніцы. Напужаная, фанатычная Антаніна пад уплывам душаспасіцельных гутар... Мустэйкіса хутка прымірылася са сваім ст... новішчам.

Але калі яна адчула, што павінна хутк... зрабіцца маткаю, жудасьць зноў заўлада... ёю. Яна сказала аб гэтым на споведзі.

Мустэйкісу не спадабалася пэрспэкты... зрабіцца бацькаю і таму першай яго думка было накіраваць Антаніну падалей ад людзкі... вачэй. Дараваў Антаніне „грэх" і пачаў пер... конваць яе ў тым што неабходна паехаць у дальнюю вёску. Ён яе не забудзе, выдасьць замуж, дасьць прыданае—каня, карову і н... ват дарэмна павянчае...

Прышлося Антоніне выходзіць з цёплаг... ксяндзоўскага гнязьдзечка. На разьвітаньн... ксёндз тры разы перахрасьціў яе і даўшы ... рублёў на роды, абяцаў хутка прыслаць яшчэ.

Час ішоў, Антаніна радзіла, але больш грошай ад Мустэйкіса не атрымала. Цяжка было ёй з маленькім дзіцянём. Прадаўшы апошнюю сьвяточную спадніцу, Антаніна паехала да ксяндза. Няпрыемна сустрэў яе духоўны айцец. Стаў запужываць карай божай і адмовіўся дапамагаць.

Але Антаніне і божая кара стала нястрашнай. Спакойна і рашуча яна заявіла, што калі ксёндз адмовіцца плаціць грошы на ўтрыманьне сваго дзіцяці, дык яна пашукае заступніцтва ў савецкім судзе.

Мустэйкіс перапалохаўся, склікаў некалькіх прыяцеляў—сябраў касьцельнага савета, якія ведалі аб гэтай гісторыі і разам з ... стаў зноў запужваць Антаніну ўсімі нябеснымі сіламі.

Заплаканая прышла Антаніна ў сельсавет прасіць у сакратара напісаць ёй заяву ў с... на ксяндза Мустэйкіса, які ня хоча плаціць аліменты.

У хуткім часе справа гэта будзе разглядацца ў Бабруйскім Акруговым Судзе.

Форш

Ці ідуць падарункі?

Рознае.

— Усебеларуская нарада кіно-мэха... каў склікаецца 14-га сакавіка.

— З усяго складу беларускага студэнцтва атрымліваюць стыпэндыі ... 140 процантаў.

— Выстаўка насьценных газэт орг... нізуецца ў клюбе Карла Маркса да ... беларускага зьезду ізбачоў.

— 9.943.700 руб. асігнуецца ў ... летнім годзе на кватэрнае будаўніцтва БССР.

Адказныя рэдактары А. БАРАНЬНІКАЎ. А. КУРЦІК.

Галоўлітбел № 24443 2 Дзярждрукарня БДВ.